

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 : การวิเคราะห์พหุระดับ Factors Affecting Sexual Risk Behaviors of Senior High School Students Under The Secondary Educational Service Area Office 19: Multilevel Analysis

ธัญญาพัฒน์ คำสีหา, จุไรรัตน์ อัจแก้ว*, ภัทรพร เกษสังข์**

Thanyapat Kumseeha, Jurairat Ardkaew, Pattharaporn Kessung

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Master of Education in Educational Research and Evaluation, Loei Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยและสัมประสิทธิ์การถดถอยของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน 64 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 800 คน การวิเคราะห์ข้อมูลการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และวิเคราะห์พหุระดับ ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยระดับนักเรียนส่งผลทางบวก ทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ อิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และปัจจัยระดับนักเรียนส่งผลทางลบทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต
2. ปัจจัยระดับโรงเรียนส่งผลทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา และตัวแปรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลทางลบต่อสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. สมการพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในรูปคะแนนมาตรฐาน
สมการพยากรณ์ระดับนักเรียน

$$Z'_{SEX_{ij}} = -0.395(Z_{FUT}) + 0.172(Z_{VAL}) + 0.362(Z_{TECH}) + 0.157(Z_{FRIE})$$

สมการพยากรณ์ระดับโรงเรียน

$$Z'_{b01} = -0.072(Z_{HELP}) - 0.124(Z_{PLAN})$$

$$Z'_{bFRIE} = -0.110(Z_{HELP})$$

*ที่ปรึกษาหลัก

**ที่ปรึกษาร่วม

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) to investigate the factors on student level which affecting their sexual risk behaviors 2) to find out the factors on school level which affecting the sexual risk behaviors' mean and regression coefficients 3) to construct the predictive equation of the factors affecting the sexual risk behaviors students. The samples were 64 teachers and 800 students data were analyzed to obtain frequency, percentage, mean, standard deviation, coefficient of variation, Pearson's product moment correlation and multi-level analysis.

The findings showed as follows:

1. The independent variables of the student level which positive affection affecting the sexual risk behaviors with the statistical significance at .01 level were sexual value, the influence of the media and technology and the influence of the friendship group. The independent variables of the student level which negative affection affecting the sexual risk behaviors with the statistical significance at .05 future orientation.

2. The independent variables of the school level which negative affection the sexual risk behaviors with the statistical significance at .05 level were the student support system and lesson plan on sex education. The variables of student support system which negative affection of the variables affecting the regression coefficients of the friendship group with the statistical significance at .05 level were

3. The predictive equation the sexual risk behaviors

Predictive equation of the student level factors.

$$Z'_{SEX_{ij}} = -0.395(Z_{FUT}) + 0.172(Z_{VAL}) + 0.362(Z_{TECH}) + 0.157(Z_{FRIE})$$

The predictive equation of the school level factors.

$$Z'_{b01} = -0.072(Z_{HELP}) - 0.124(Z_{PLAN})$$

$$Z'_{bFRIE} = -0.110(Z_{HELP})$$

บทนำ

ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ก้าวไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสาร สามารถพูดคุยติดต่อและทราบข้อมูลต่าง ๆ ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สามารถแพร่สะพัดไปอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางจนไม่สามารถจะหาวิธีใดมาสกัดกั้นเอาไว้ได้ ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับประสบการณ์ทางด้านเพศศึกษามาจากหลายแหล่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (สุมาลี สวยสะอาด, 2555)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง โดยผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึกทางเพศ การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต เรื่องเพศนั้นเป็นเรื่องธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของคนเราอย่างลึกซึ้งและถาวร อีกทั้งยังแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เยาวชนเป็นระยะเปลี่ยนผ่านของชีวิตจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ขณะนี้พบว่าวัยรุ่นและเยาวชนทั่วโลกที่เข้าไปข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในลักษณะต่าง ๆ ว่า จากผลการสำรวจสถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เป็นผลพวงมาจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ตามมา นับว่าเป็น

สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อวัยรุ่น เยาวชนของไทยเป็นอย่างมาก จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า สาเหตุสำคัญของการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ลักษณะมุ่งอนาคต ค่านิยมทางเพศ อิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับการศึกษาของ (วัชรภรณ์ บัตรเจริญ, 2554) การเข้าถึงสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และความสะดวกในการเข้าถึงสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรา เหลืองชัยกุล : 2556) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นชายและหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้แก่ อิทธิพลจากเพื่อน และอิทธิพลจากสื่อมวลชน ทั้งนี้สถานศึกษาคือแหล่งที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน โรงเรียนต้องมีทั้งนโยบาย ระบบดูแลช่วยเหลือ และแผนการจัดการเรียนเรื่องเพศอย่างถูกต้องเหมาะสม ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (แพรวนภา ธรรมนิยมตัน, 2553) นโยบายการศึกษามีความถูกต้อง ส่วนข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาจะช่วยให้การระบุปัญหาและการริเริ่มนโยบายการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสอดคล้องกับปัญหา สำหรับค่านิยม วิสัยทัศน์ส่วนใหญ่มองว่า การพัฒนาคน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิรันดร์ จันททรัพย์, 2558) กล่าวว่า การส่งเสริม การป้องกันและแก้ปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสิ่งยั่วยู่ในทางที่ไม่เหมาะสม และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2556) มวลประสบการณ์ทั้งหลายซึ่งเป็นแนวทางสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้เขามีลักษณะตามที่สังคมคาดหวังไว้

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศส่วนใหญ่ในเรื่อง การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดข้อมูลเป็นระดับเดียว แต่เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติและโครงสร้างของข้อมูลการศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยโดยพิจารณาถึงปัจจัยระดับที่สูงขึ้นด้วย โดยวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์หลายระดับ (Multi-level analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยศึกษาปัจจัย 2 ระดับ คือปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต ค่านิยมทางเพศ อิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และปัจจัยระดับโรงเรียน ได้แก่ นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือ และแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับโรงเรียน ครู นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง ในการนำผลการศึกษาไปใช้ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยและสัมประสิทธิ์การถดถอย (slope) ของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยระดับนักเรียนและปัจจัยระดับโรงเรียนกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีความสัมพันธ์กัน
2. ปัจจัยระดับนักเรียนอย่างน้อย 1 ตัว ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
3. ปัจจัยระดับโรงเรียนอย่างน้อย 1 ตัวที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยและสัมประสิทธิ์การถดถอย (Slope) ของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ครอบคลุมทั้งปัจจัยระดับนักเรียน 4 ด้าน 1) มุ่งอนาคต 2) ค่านิยมทางเพศ 3) อิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยี และ 4) อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยระดับโรงเรียน 3 ด้าน 1) นโยบายโรงเรียนกับเรื่องเพศศึกษา 2) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องเพศศึกษา และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 17,079 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวน 2,756 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 800 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 64 คน รวมทั้งสิ้น 864 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-stage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด สำหรับนักเรียนและครูผู้สอน สำหรับนักเรียน ประกอบด้วย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลตัวแปรที่เกี่ยวกับนักเรียนโดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต ด้านที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับค่านิยมทางเพศ ด้านที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยี ด้านที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

สำหรับครู ประกอบด้วย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับนโยบายโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ด้านที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องเพศศึกษา ด้านที่ 3 การจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตราชการแนะนำตัวเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
2. นำหนังสือราชการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปติดต่อกับโรงเรียนและที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนด วันเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบและแบบสอบถาม ให้พอเพียงกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
4. นำเครื่องมือที่จัดเตรียมไว้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้กับกลุ่มโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
5. นำผลการทดสอบของกลุ่มตัวอย่างไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
6. นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจให้คะแนน ไปทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับโรงเรียนและตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความแปร และค่าความโด่ง ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. วิเคราะห์หาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยการวิเคราะห์พหุระดับ ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียนและระดับโรงเรียน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hypothetical Linear Model)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน วิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์พหุระดับ

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 : การวิเคราะห์พหุระดับ

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตัวแปรอิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี ค่านิยมทางเพศ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคต ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีอิทธิพลจากการใช้สื่อและเทคโนโลยีสูงพร้อมทั้งมีค่านิยมทางเพศที่สูง รวมถึงนักเรียนมีอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตที่ต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงตามไปด้วย ทั้งนี้ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ร้อยละ 39.6

2. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า ตัวแปรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีอิทธิพลในทางลบ ($\phi = -0.053$; $t = -2.210$) และตัวแปรแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษามีอิทธิพลในทางลบ ($\phi = -0.091$; $t = -2.449$) ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความแปรปรวนของการประมาณ ค่าพารามิเตอร์เท่ากับ 0.003 แสดงว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดี และมีแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาที่ดี มีแนวโน้มที่นักเรียนจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำ

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (FRIE) พบว่าตัวแปรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (HELP) มีอิทธิพลสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน (FRIE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\phi = -0.110$; $t = -2.068$)

3. สมการพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในรูปคะแนนมาตรฐาน

สมการพยากรณ์ระดับนักเรียน

$$Z'_{SEX_{ij}} = -0.395(Z_{FUT}) + 0.172(Z_{VAL}) + 0.362(Z_{TECH}) + 0.157(Z_{FRIE})$$

สมการพยากรณ์ระดับโรงเรียน

$$Z'_{b01} = -0.072(Z_{HELP}) - 0.124(Z_{PLAN})$$

$$Z'_{bFRIE} = -0.110(Z_{HELP})$$

สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ร้อยละ 57.1 ($R^2 = 0.571$)

อภิปรายผล

1. ปัจจัยระดับนักเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

อิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยีส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสื่อและเทคโนโลยีเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูล เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว อยู่ในชีวิตประจำวัน หากมีการสืบค้นข้อมูลที่เป็นสุ่มเสี่ยงจะส่งผลทางตรงกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วัชรภรณ์ บัตรเจริญ, 2554) พบว่า

สื่อมวลชน เช่น ซีดี โทรทัศน์ โฆษณา นิตยสาร และเว็บต่าง ๆ จะส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ (ภัทรพร เกษสังข์, 2556) พบว่า อิทธิพลของสื่อส่งผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ดังที่ (อรวรรณ เกษสังข์, 2553) กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นโลกไร้พรมแดน สื่อสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาและรวดเร็ว ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูล อาจทำให้ได้รับการซึมซับข้อมูลโดยไม่รู้ตัว สื่อจึงมีอิทธิพลมากต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณิชภัทร ปูนมีกิจ, 2559) พบว่า การเข้าถึงสื่อกระตุ้นทางเพศสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการเข้าถึงสื่อกระตุ้นทางเพศมาก ทำให้มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูง เนื่องจากในปัจจุบันจำนวนสื่อลามกได้เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณ และความหลากหลาย รวมทั้งช่องทางการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสที่จะเสพสื่อ กระตุ้นอารมณ์ทางเพศง่ายจึงส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้

ค่านิยมทางเพศส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรับรู้ในเรื่องเพศบ่อย ๆ จนเกิดเป็นความรู้สึก ส่งไปสู่บุคลิกภาพและค่านิยม จึงเป็นแรงกระตุ้นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประพิมพร อันพาพรหม, 2543) อ้างอิงจาก (กฤษณา ราชู, 2555) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่มีค่านิยมทางเพศในเชิงลบและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ คือ เคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เคยใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เคยจับมือถือแขนกับคูรักหรือเพศตรงข้าม เคยเที่ยวสถานเริงรมย์ เคยกอดจูบกับคูรักหรือเพศตรงข้าม และเคยใช้สารเสพติด ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทุกพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ (ณฐาภพ ระวะใจ, 2553) พบว่า นักศึกษาที่มีค่านิยมทางเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะเพื่อนซึ่งมีช่วงวัยที่ติดกัน เห็นตัวอย่างและมีการชักจูง โดยเฉพาะในเรื่องความรัก หากมีกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อาจมีความคิดที่คล้ายตาม และมีพฤติกรรมการลอกเลียนแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ (สุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์, 2552) เพื่อนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพล ต่อการเสริมสร้างค่านิยม ลักษณะนิสัยตลอดจนพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น ธรรมชาติของวัยรุ่นจะมีความผูกพันและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ดังนั้นวัยรุ่นจึงมีพฤติกรรมคล้ายตามกลุ่มได้ง่ายเมื่อถูกชักชวนให้ปฏิบัติสิ่งที่เป็นผลเสีย โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนสนิท อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณฐาภพ ระวะใจ, 2553) พบว่า นักศึกษาที่มีอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ (วรา เหลืองชัยกุล, 2555) พบว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสยังถูกกระตุ้นมากขึ้นตามสภาพแวดล้อม สังคมหรืออายุที่เปลี่ยนไปด้วย สังเกตได้จากกลุ่มตัวอย่างที่มีกลุ่มเพื่อน หรือสภาพแวดล้อมแวดล้อมที่ทุกคนส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กันหมดแล้ว ก็จะทำให้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตัวเองคล้ายตามสิ่งที่เพื่อนพูด คือ ยอมรับมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยเพื่อนส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส (ณิชภัทร ปูนมีกิจ, 2559) พบว่า การรับรู้พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของกลุ่มเพื่อนสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นอย่างมากคือเพื่อน ทั้งคบเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ แต่การคบกันมีทั้งคุณและโทษ

2. ปัจจัยระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลทางลบต่อค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = -0.072$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบดูแลช่วยเหลือช่วยป้องกันแก้ไขปัญหา โดยที่ครูเป็นผู้ช่วยเสนอแนะแนวทาง การแก้ปัญหา สร้างทักษะชีวิตหากโรงเรียนมีระบบช่วยเหลือที่ดีก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ดีไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุนันทา ประทุมรัตน์, 2553) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูเข้าใจในบทบาทผู้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งส่งผลช่วยสร้างเสริมคุณภาพที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ส่งผลทางลบต่อค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = -0.124$) ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เป็นการเรียนรู้ที่สร้างทักษะชีวิต หากมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ และเนื้อหาที่ตรงกับช่วงชั้นของผู้เรียน ยิ่งจะสร้างการเรียนรู้ที่ดี และสามารถป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ยุพิน รุ่งแจ้ง, 2533) พบว่า การมีแผนการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาที่หลากหลาย จะส่งผลต่อความเหมาะสมและพฤติกรรมความเสี่ยงและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ยอดแก้ว แก้วมิ่งสา, 2557) พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความตระหนักรู้ในตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาจึงทำให้อาชีพมีความเหมาะสมกับนักเรียนและได้จัดการเรียนรู้จำนวน 6 คาบเรียน ซึ่งมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหา

3. สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ร้อยละ 57.1 ($R^2 = 0.571$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่นักวิจัยต้องการสำหรับความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของตัวแปร ที่ได้กำหนดเกณฑ์อย่างน้อยขั้นต่ำร้อยละ 50 (Hair & other, 2006 อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์, 2558)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยระดับนักเรียนจากข้อค้นพบ ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สูงที่สุด คือ อิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี ดังนั้นครูควรอบรมให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อ สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และใช้สื่อในการสอดแทรกให้ความรู้เรื่องเพศ ส่งผลต่อเจตคติและค่านิยมทางเพศที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผล นอกจากนี้นักวิจัยพบว่าอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพล ดังนั้นครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูสุขศึกษา ควรอบรมเกี่ยวกับการคบเพื่อน

1.2 ปัจจัยระดับโรงเรียน พบว่า ปัจจัยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องเพศศึกษาย่อมส่งผลต่อค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และยังส่งต่อสัมประสิทธิ์ถดถอยของอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ดังนั้น ทางโรงเรียนควรมีการวางแผนเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรื่องเพศศึกษาอย่างเป็นระบบ และควรสอดแทรกการคบเพื่อนลงในหลักสูตรของทางโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19: การวิเคราะห์พหุระดับ ทำให้ทราบว่าปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแต่ยังไม่ได้ลงสู่การแก้ไขปัญหาดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงเป็นการวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

2.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณไม่ได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้น งานวิจัยในครั้งต่อไปควรดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์สาเหตุพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19: กรณีศึกษากลุ่มแม่ข่าย

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ราชู. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับค่านิยมทางเพศของนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2556). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.
- ณัฐภาพ ระวะใจ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร . ปริญญานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณิชากัทร ปุ่นมีกิจ. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเมืองพัทยา. สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรันดร์ จันททรัพย์. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ประพิมพ์พร อันพาพรหม. (2543). การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- แพรวนภา ธรรมเนียมต้น. (2553). การปฏิบัติตามกระบวนการกำหนดนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรภาพร เกษสังข์. (2556). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการเตรียมความพร้อมด้านทักษะหลักที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เลย: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- _____. (2558). รูปแบบเส้นทางอิทธิพลเชิงสาเหตุของความนับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 28(3): 341-363.
- ยอดแก้ว แก้วมิ่งสา. (2557). การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาตามแนวคิดของแคททอลเพื่อสร้างเสริมความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา. สุขศึกษาและพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน รุ่งแจ้ง. (2533). การวิเคราะห์สภาพการจัดหลักสูตรเพศศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษา. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรา เหลืองชัยกุล. (2555). กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส : กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัชรภรณ์ บัตรเจริญ และคณะ. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารสาธารณสุขศาสตร์ ปีที่ 42 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน)
- สุนันทา ประทุมรัตน์. (2553). การพัฒนาครูด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านม่วง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี สวยสอาด. (2555). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวรรณา เรื่องกาญจนเศรษฐ์ (2552). สุขภาวะของเด็กวัยรุ่นไทยอายุ 13-18 ปี. ใน วันดี นิงสานนท์ และคณะ (บรรณาธิการ), สุขภาวะของเด็กและวัยรุ่นไทย พ.ศ. 2552 (หน้า 161-188). กรุงเทพฯ: ปิยอนด์เอ็นเตอร์ไพรซ์.
- อรวรรณ เกษสังข์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความพอเพียงของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.